

[Victor Larsen.]

Aar var der en Mand paa Nykøbing-Fabrikken, som maatte lade 7 Tdr. Land staa. Det betød 7 000 Kr. for denne Mand, og det var vist rigeligt for hans Vedkommende. Der kan nævnes mange andre. Det er nemlig saaledes, at det gaar paa Livet løs bogstavelig talt, naar det falder ind med daarligt Vejr og man kommer hen i Tiden. Saa er det givet, at det er et meget drøjt Arbejde for de Arbejdere, der skal ud, for hele Mandskabet og i øvrigt ogsaa for Hestene.

Det er et Arbejde, som man godt kan sige er saa slemt, at man næsten ikke kan være bekendt at sende nogen ud i det. Men derfor skal man netop ogsaa være færdig med dette Arbejde i ordentlig Tid. Det nytter ikke, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, at man er færdig en tre Ugers Tid, før Sukkerfabrikken standser sin Kampagne. Det vil nemlig sige omkring 1. December eller maaske lidt ind i December, for saa har Arbejdet i Roemarkerne længe været saa slemt, saa nederdrægtigt — alle ved, hvor slemt det er —, at vi, der har med det at gøre, er meget kede af, at den nødvendige Arbejdskraft mangler, saaledes at man ikke kan faa gjort Arbejdet i den Tid, hvor det nødvendigvis skulde gøres. Man siger: Roerne kommer altid op. Javel, man siger ogsaa, der bliver altid høstet i dette Land, men hvordan bliver der høstet?

Hvad angaar Roeoptagere, har det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen allerede svaret. Jeg kan kun sige, at der har været arbejdet i over en Menneskealder paa at finde en ordentlig Roeoptager og en ordentlig Aftopper. Nu synes det endelig at være lykkedes, men det er let nok at sige, at det skulde været gaaet noget hurtigere. Der er simpelt hen ingen, der har kunnet løse det Spørgsmaal. Jeg kan forsikre for, at Dyrkerne er i allerhøjeste Grad interesseret i at faa Roerne taget op bedst muligt, navnlig naar Mangelen paa Arbejdskraft har meldt sig.

Til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch vil jeg i øvrigt gerne sige, at jeg naturligvis er glad for det ærede Medlems Diskussionsform. Jeg er derimod ked af, at det ærede Medlem ikke kan lide Proprietærer. Det er vistnok ogsaa, fordi det ærede Medlem ikke kender Proprietærer tilstrækkeligt; jeg tror, det ærede Medlem paa sine Lollandsrejser ogsaa bør uddybe dette Bekendtskab, maaske til Glæde for begge Parter. Men det ærede Medlem erkender nu, at det har været galt med Arbejdskraften, og det var egentlig det vi var

inde paa. Roeoptagning paa Lolland, saaledes som den former sig, er et saa koncentreret Stykke Arbejde, at alle, der har med det at gøre, i Virkeligheden i Efteraarsmaanederne lever i det. Det ærede Medlem kan være ganske sikker paa, at ikke alene Arbejderne, som det ærede Medlem tænker paa, men ogsaa Arbejdsgiverne er interesserede i de bedst mulige Kaar for Arbejderne — anderledes er det ikke.

Hvad angaar selve Spørgsmaalet Udstykning, kan jeg sige, at naturligvis kan man gøre det saa svært for de store Gaarde med Arbejderspørgsmaalet og med andre Spørgsmaal, f. Eks. Skattespørgsmaalet, at man borttager Grundlaget for deres Eksistens; men det danske Samfund vil efter min Mening lide ilde derved, og hvad specielt denne Dyrkning angaar, har det været de store Gaarde og de mellemstore Gaarde, der har denne Dyrkning gennem Aarene — de smaa Brug har ikke interesseret sig for den i nogen Grad.

Aksel Larsen: Den højtærede Minister siger, at han har det Indtryk, at de 7½ pCt. i Udbytte maatte være lovligt. Ja, jeg har det Indtryk, at det ikke maa være lovligt, men jeg skal strække mig saa vidt, at jeg siger, at det maaske beror paa et Skøn. Derfor gentager jeg, at vi maa kigge lidt nærmere paa det for at se at finde ud af, hvad der er lovligt.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch mener, at jeg har efterlyst en teoretisk Udtalelse eller Definition af, hvad man forstaar ved Socialisering og ved Nationalisering. Det er en Misforstaaelse. Noget saadant har jeg aldeles ikke efterlyst. Jeg har ganske kortfattet sagt min Mening om de Ting, og hvad angaar det, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, ligger det saaledes, at han som Eksempel paa, hvad Socialisering var, nævnte, at det var noget med Grundskyld og den Slags, medens derimod, hvis Staten overtog en Fabrik eller Virksomhed, var det Nationalisering. Ja, ja, men angaaende Sukkerfabrikkerne er det netop Statsovertagelse vi tænker paa, saa maa det altsaa være Nationalisering. Men det er ikke det, det drejer sig om. Jeg har sagt til det ærede Medlem, at han i Dag forklarede, at han ikke vilde være med til Socialisering eller Nationalisering, men han vilde være tilfreds med Udbyttekontrol. I Fjor sagde hans Parti om den samme Sag, at man saa forfærdelig gerne vilde være med til det, men det kunde ikke lade sig gøre med en Venstreregering. Og i 1912, da vi havde en Venstreregering, stillede hans Parti selv Forslag om Nationalise-